

Könyvtárpedagógia, zárófoglalkozás 1

nappali tagozat	esti tagozat
Tantárgy kódja: SLIKPE1B Kreditszáma: 3 A tanóra típusa: ea.+szem. és száma: 1+2 A számonkérés módja: k. A tantárgy tantervi helye: 4. félév Előtanulmányi feltételek: LTKT3B Tantárgy státusza: kötelezően választható	Tantárgy kódja: SLIKPE1EB Kreditszáma: 3 A tanóra típusa: ea.+szem. és száma: 5+10 A számonkérés módja: k. A tantárgy tantervi helye: 4. félév Előtanulmányi feltételek: LTKT3EB Tantárgy státusza: kötelezően választható

TANTÁRGY CÉLJA:

Ismerjék meg a hallgatók az iskolai-és gyermekkönyvtárak, középiskolák könyvtárainak feladatait, az állomány összetételének sajátosságait. Legyenek járatosak az információszerzés új módszereivel, az olvasásban betöltött könyvtári szerep megújulásával. Ismerjék meg a szövegértés és szövegalkotás feladatait, a kapcsolatot az iskolában oktatott tárgyakkal.

TANTÁRGY TARTALMA:

- „Az iskolai könyvtár az oktatási-nevelési intézmény tanítási, tanulási médiatára, oktatási helyszíne és kommunikációs centruma. Gyűjteménye széleskörűen tartalmazza azokat az információhordozókat, információkat, amelyeket az iskola oktató-nevelő tevékenysége hasznosít, befogadva és felhasználva a különböző rögzítési, tárolási és kereső technikákat. Szakszerűen elhelyezett és feltárt gyűjteményére és a könyvtári hálózaton elérhető forrásokra épülő szolgáltatásaival az iskola tevékenységét átfogó forrásközpontként működik. Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében tantervi program szerint szervezi és, a nevelőtestülettel együttműködve valósítja meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését. Egyúttal széleskörű lehetőséget kínál az olvasásfejlesztésre, a csoportos és egyéni tanulás technikájának, módszereinek elsajátítására.” Dán Krisztina
- A gyermekek könyvtári kiszolgálásának alakulása nemzetközi és hazai viszonylatban. Rövid áttekintés az iskolai könyvtárak évezredes múltjáról, fejlődéséről, iskola és könyvtár elválaszthatatlan egységéről
- A könyvtári szolgálat szabályozásának hazai dokumentumai a középkortól napjainkig.
- A szabályozás jelenlegi helyzete és feladatai. Változó technika, változó követelmények, a könyvtárak változó szerepköre és feladatai.
- A gyermek- és iskolai könyvtárak állománya, feltárása, eszközei, szolgáltatásai.
- A gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás típusai, módszerei. A gyermek- és iskolai könyvtárak együttműködésének formái és lehetőségei, kapcsolatai más művelődési intézményekkel.
- Könyv- és könyvtárhasználatra nevelés az iskolai- és gyermekkönyvtárakban. Az iskola nevelési és oktatási programjának segítése. Könyvtári órák tervezése.
- Tanórák a könyvtárban.
- Az olvasótáborok szerepe a hazai közművelődési rendszerben: tervezésük, szervezések, lebonyolításuk.

Gyakorlat:

- A könyvtári informatika és az olvasási módszerek alkalmazása az iskolai könyvtárban. Olvasási szokások segítése, új lehetőségek feltárása.
- A gyermek-és iskolai könyvtárak állományának elemzése (kézikönyvtár, folyóiratok, sorozatok, tartalmi összetétel).
- Szolgáltatások bemutatása és elemzése.
- Gyermekolvasók szokásainak vizsgálata, megfigyelés, interjúk, gyermekkönyvtári szituációk elemzése. Gyermekkönyvtári foglalkozások tervezése.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bobokné Belányi Beáta: Az információkezelők felelőssége, avagy módszertani munka újabb útjai=Könyvtári Figyelő.1990/1-2.sz.
2. Dömsödy Andrea: Könyvtár-pedagógiai foglalkozások In: Dán Krisztina - Fehér Miklós (szerk.): Korszerű könyvtár, Finanszírozás, gyarapítás, menedzsment, F1.6., Bp., Raabe, 2007. április, 28 p.
3. Melykóné Tózsér Judit: Készítsünk könyvtárhasználati helyi tantervet! In: Dán Krisztina - Fehér Miklós: Korszerű könyvtár, Finanszírozás, gyarapítás, menedzsment Bp., Raabe, 2005, F 1.4., 42 p.
4. Nagy Attila: Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat - kritikus gondolkodás, Szócikkmásolástól a paródiaírásig (Nemzeti téka), Bp., OSZK - Osiris, 2001, 223 p.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bondor Erika: Az iskolai könyvtárhasználat hazai innovatív példái =<http://www.oki.hu>
2. Celler Zsuzsanna: Az iskolai könyvtár. Könyvtárosok kézikönyve. Bp. Dinasztia.2001.
3. Dán Krisztina - Haralyi Ervinné (szerk.): Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába, Módszertani segédanyag óraleírásokkal Bp., FPI, 2001, 375 p.
4. Dömsödy Andrea: Bibliográfiai hivatkozás interneten elérhető forrásokra In: Iskolakönyvtáros, 2010. 4. sz., 3-5. p. <http://www.domsodyandrea.hu/kpedtanf>
5. Dömsödy Andrea: Foglalkozások, módszerek a tanulók könyvtárképének fejlesztéséhez In: Talentum, 2008. 5. ksz., 63-71. p.
6. Dömsödy Andrea: Könyvtár az iskolában, A könyvtár funkciói, működése a hatékony iskolában In: Oktatás-Informatika, 2009. 1. sz. 67-77. p.
7. Dömsödy Andrea: Könyvtár-pedagógia, Bp., KTE, Flaccus, 2003., 120 p.
8. Erdősne Márta Mária: Az iskolai könyvtár minősége=Új Pedagógiai szemle, 200/04-05.
9. Kerettantervi segédlet a környezeti neveléshez, a könyvtárhasználathoz és az egészségneveléshez Bp., OM, 2001, 163 p.
10. A Kormány 202/2007. (VII. 31.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról, OKM, 149 p., URL: http://okm.gov.hu/letolt/kozokt/nat_070926.pdf Utolsó letöltés: 2010.06.21. Könyvtár? Pedagógia? Könyvtárpedagógia? (Emmer Gáborné)=<http://www.oki.hu>
11. Küldetésnyilatkozat: Útmutató az iskolai könyvtárak fejlesztésére (Dán Krisztina)=<http://www.oki.hu>
12. Melykóné Tózsér Judit: Könyvtár-pedagógiai program az iskolában In: Dán Krisztina - Fehér Miklós: Korszerű könyvtár, Finanszírozás, gyarapítás, menedzsment Bp., Raabe, 2005, F 1.1., 26 p.
13. Mészáros István: Iskolai könyvtárak a magyar neveléstörténetben = Könyvtárostanárok füzete I. Bp. 2006, Bod Péter Társaság, 05-14.p.
14. Mihály Ildikó: Az olvasóvá nevelés és az iskolai könyvtárak.=Új Pedagógiai Szemle, 2006/11. Nádasi Mária, M.: Projektoktatás (Oktatás-módszertani kiskönyvtár, 5.), Bp., Gondolat Kiadói Kör - ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, 2003, 92 p.
15. Nagy Attila (szerk.): A többkönyvű oktatás felé Bp.1995. OSZK-KMK.
16. Nahalka István (szerk.): Hatékony tanulás (A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése, 3.) Bp., ELTE PPK, 2006, 185 p. URL: <http://mek.niif.hu/05400/05446/05446.pdf> Utolsó letöltés: 2011.01.03.
17. Suppné Tarnay Györgyi: A tudás társadalma felé? A magyar közoktatásban tanuló diákok iskolais könyvtárképe.=Új Pedagógiai Szemle, 2006/11. Lelőhely: www.oki.hu

Tantárgy felelőse: Dr. Goda Éva főiskolai tanár, Ph.D.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Bajiné Takács Margit, könyvtárostanár